

รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน
ของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย*
MANAGEMENT MODEL FOR DEVELOPING THE SCHOOL'S EDUCATIONAL QUALITY
ASSURANCE SYSTEM PA HUNG SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION
SCHOOL, PHAN, CHIANG RAI PROVINCE

กัญญลักษณ์ โสภา

Kanyaluck Sopha

โรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง เชียงราย ประเทศไทย

Pa Hung Subdistrict Administrative Organization School, Chiang Rai, Thailand

Corresponding author E-mail: pahung44@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพรูปแบบ สร้างรูปแบบทดลองใช้รูปแบบ และประเมินรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ประชากรและกลุ่มตัวอย่างโดยแบ่งเป็นแต่ละชั้น ดังนี้ ชั้น 1 ศึกษาสภาพรูปแบบการบริหารจัดการ กลุ่มประชากร ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา 11 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบบันทึกองค์ความรู้ ชั้น 2 การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการ กลุ่มประชากร ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คนได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Positive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ชั้น 3 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการ กลุ่มประชากร ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และชั้น 4 การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 65 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินรูปแบบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือ ค่าเฉลี่ย และวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า การศึกษาสภาพรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน พบว่า องค์ประกอบด้วยประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) องค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4) กระบวนการบริหารจัดการ 3 ขั้นตอน ได้แก่ การเตรียมการ การดำเนินการ และการประเมินผล และ 5) ผลลัพธ์ การทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการ ในปีการศึกษา 2565 มีผลการประเมินในระดับดีมาก ส่วนผลการประเมินรูปแบบผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ามีความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความถูกต้องครอบคลุมและความเป็นประโยชน์

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ , รูปแบบ, การประกันคุณภาพภายใน

Abstract

This research article studies the management model to develop an internal quality assurance system of school of Pa Hung Subdistrict Administrative Organization, Phan District,

Chiang Rai Province. having a purpose To study the condition of the model Create a trial format. and evaluate management models to develop internal quality assurance systems. The population and sample are divided into each stage as follows: Stage 1: Study the management style. The population includes teachers and 11 educational personnel. The tools used in the research. Knowledge recording form, step 2, creating a management model. The population includes 7 experts and experts, obtained through purposive sampling (Positive sampling). The research tool is a structured interview. Step 3, experiment. Use a management model. The population consists of 7 experts. Tools used in the research is an assessment of the feasibility of the model Data were analyzed using statistics, namely mean, standard deviation, and step 4. Evaluation of management style. The sample group consisted of 65 members of the Quality Assurance Committee within educational institutions. The research instrument was a format assessment form. Data were analyzed using statistics, namely averages and content analysis. The study results found that A study of the management model for developing an internal quality assurance system found that it consists of 5 elements, including 1) principles, 2) aims, 3) educational quality development components, 4) 3-step management process, including preparation. Implementation and evaluation and 5) results The trial of the management model in the academic year 2022 had very good evaluation results. As for the evaluation results of the model, experts were of the opinion that it was feasible, appropriate, accurate, comprehensive, and useful.

Keywords: Management, Model for Developing, Quality Assurance

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 ได้กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย อีกทั้งต้องดูแลและพัฒนาเด็กปฐมวัยก่อนเข้ารับการศึกษ เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2560) โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย โดยการศึกษา ทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ พร้อมทั้ง ได้กำหนดแนวทางการปฏิรูปประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) ได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาคนในทุกมิติและทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562) ประกอบกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะ ซึ่งการจัดการศึกษาถือเป็นบริการสาธารณะอย่างหนึ่งนั้น ตลอดจนนโยบายการปฏิรูปประเทศได้มุ่งเน้น การพัฒนาคนไทยในยุคศตวรรษที่ 21 ให้มีความสมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีทักษะความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีจริยธรรมและคุณธรรม มีความสุขในยุคดิจิทัล เพื่อพร้อมเข้าสู่ประเทศ 4.0 (Thailand 4.0) CITATION กรม60 \l 1033 (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, 2560) โดยบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาคือสถานศึกษาโดยในการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ดีส่งผลต่อการพัฒนานักเรียน การบริหารจัดการโรงเรียนเป็นกระบวนการการดำเนินงาน การปฏิบัติงาน แนวทาง วิธีการหรือมรรควิธีใดๆ ที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนำมาใช้ใน

การบริหารราชการหรือปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เพื่อนำไปสู่จุดหมายปลายทางหรือการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้นกว่าเดิม (สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์, 2548)

สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษา มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2528 จนกระทั่งสถานศึกษาทุกแห่งได้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มากกว่าสิบปี แต่กระแสนี้ก็ยังมีภาวะวิพากษ์วิจารณ์ว่าระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ยังไม่เข้มแข็ง สถานศึกษาไม่ได้สร้างระบบประกันคุณภาพให้เกิดอย่างเข้มแข็ง มุ่งเน้นการปรับปรุงเพื่อให้ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกเท่านั้น (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, 2562)

โรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่งเป็นสถานศึกษาจัดตั้งใหม่ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง จัดการศึกษาในระดับปฐมวัยอายุ 3-6 ปี ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกภายใต้สถานการณ์โควิด เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2563 ของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง ได้รับการประกันคุณภาพภายนอก (พ.ศ. 2564 - 2568) จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) การศึกษาปฐมวัย มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของเด็ก ได้ผลประเมินระดับ ดีมาก มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ได้ผลประเมินระดับ ดีมาก และมาตรฐานที่ 3 การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ได้ผลประเมินระดับ ดีมาก (สมศ.2564) จากผลการประเมินทั้ง 3 มาตรฐานอยู่ในระดับ ดีมาก เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน ทั้ง 3 มาตรฐานให้สูงขึ้นไปสู่ระดับคุณภาพ ดีเยี่ยม กอปรกับสถานศึกษาได้เปิดขยายชั้นเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ขึ้นในปีการศึกษา 2565 ดังนั้น เพื่อเป็นการพัฒนาระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาตามแนวนโยบายของรัฐบาลและหน่วยงานต้นสังกัด รวมถึงผลการประเมินดังกล่าวข้างต้น การบริหารจัดการจึงเป็นภารกิจที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพราะเป็นการดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษาในทุกด้านเพื่อปรับปรุง พัฒนา และส่งเสริมคุณภาพเพื่อให้บรรลุตามจุดหมายการศึกษา ด้วยความเป็นมาและความสำคัญทำให้มีการพัฒนาและศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง อำเภอด่าน จังหวัดเชียงราย เพื่อใช้ในการบริหารจัดการศึกษาให้โรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง มีกรอบทิศทางในการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในที่สอดคล้องกับสภาพบริบทของสถานศึกษาและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามประกาศกฎกระทรวงและกระทรวงมหาดไทยที่ได้ประกาศไว้

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ฐานทฤษฎี เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบ นโยบายการปฏิรูปการศึกษา การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา การประกันคุณภาพภายใน กระบวนการประกันคุณภาพภายในตามแนวคิดของระบบการประกันคุณภาพทางการศึกษาและแนวคิดหลักการบริหารที่เป็นกระบวนการ PDCA กฎกระทรวงการประกันคุณภาพภายใน พ.ศ. 2561 แนวคิดและทฤษฎีการบริหารคุณภาพสถานศึกษา ได้แก่ ทฤษฎีเชิงระบบแบบเปิด (Open system theory) แนวคิดทรัพยากรการบริหารจัดการ แนวคิดการบริหารคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management: TQM) และแนวคิดการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ (RBM) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น ปิยานันต์ บุญธิมา สรุปว่า การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนวัดห้วยม้าโค้ง ด้วยแนวคิดแบบโคเซ็นการพัฒนาให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น (ปิยานันต์ บุญธิมา, 2561) เพื่อนำมาปรับรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง อำเภอด่าน จังหวัดเชียงราย เพื่อหาคำตอบในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อให้โรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่งมีกรอบทิศทางในการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในที่สอดคล้องกับสภาพบริบทของสถานศึกษาและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามประกาศกฎกระทรวงและกระทรวงมหาดไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพรูปแบบของการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง อำเภอกพาน จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง อำเภอกพาน จังหวัดเชียงราย
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน
4. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง อำเภอกพาน จังหวัดเชียงราย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยและพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง อำเภอกพาน จังหวัดเชียงราย ดำเนินการดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง อำเภอกพาน จังหวัดเชียงราย

การศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยใช้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Positive sampling) โดยกำหนดคุณสมบัติไว้

1.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง อำเภอกพาน จังหวัดเชียงราย

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือถึงผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน เพื่อขอความอนุเคราะห์เข้าสัมภาษณ์ นัดหมายวัน เวลา และสถานที่ เป็นการล่วงหน้า และดำเนินการสัมภาษณ์และเก็บรวบรวมข้อมูลในการสัมภาษณ์ พร้อมทั้งถอดเทปบันทึกข้อมูลคำสัมภาษณ์

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปเป็นประเด็นตามองค์ความรู้เพื่อยกร่างรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน

ขั้นที่ 2 ยกร่างรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง อำเภอกพาน จังหวัดเชียงราย

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Positive sampling) โดยกำหนดคุณสมบัติไว้

2.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ประเด็นสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) เรื่อง การยกกร่างรูปแบบการบริหารจัดการ เพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง อำเภอฟาน จังหวัดเชียงรย

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus group) ดำเนินการโดยการเตรียมการก่อนการจัดประชุมประเด็นสนทนากลุ่ม กำหนดหัวข้อประเด็นที่ใช้ในการสนทนากลุ่มตามรายละเอียดข้างต้น ดำเนินการประชุมประเด็นสนทนากลุ่ม ผู้เข้าร่วมประเด็นสนทนากลุ่ม พิจารณาประเมินความเหมาะสม และ ความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

ผู้วิจัยวิเคราะห์และสรุปเป็นประเด็น นำผลการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และยกกร่างรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง

ขั้นที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง อำเภอฟาน จังหวัดเชียงรย

นำรูปแบบ มาใช้ในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง ในปีการศึกษา 2565

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา 2565 จำนวน 65 คน ประกอบด้วยครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และบุคลากรทางการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Positive sampling)

3.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง อำเภอฟาน จังหวัดเชียงรย

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชุมคณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2565 จำนวน 65 คน เพื่อสรุปผลการประเมินระดับคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ปีการศึกษา 2565 เปรียบเทียบกับค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ สรุปข้อค้นพบและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำรูปแบบไปใช้

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ.2561 ปีการศึกษา 2565 โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาเป็นร้อยละและระดับคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา กับค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

ขั้นที่ 4 การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง อำเภอฟาน จังหวัดเชียงรย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา 2565 จำนวน 65 คน ประกอบด้วยครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และบุคลากรทางการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Positive sampling)

4.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุง อำเภอกพาน จังหวัดเชียงราย

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแจกแบบประเมิน แก่คณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา 2565 จำนวน 65 คน ได้รับกลับคืนมาจำนวน 65 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของรูปแบบพิชิต ฤทธิจรูญ ที่ได้สรุปตามเกณฑ์ที่กำหนด (พิชิต ฤทธิจรูญ, 2557)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุง อำเภอกพาน จังหวัดเชียงราย สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุง อำเภอกพาน จังหวัดเชียงราย จากการศึกษา พบว่า รูปแบบการการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุง ประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย องค์ประกอบ กระบวนการบริหารและผลลัพธ์

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุง อำเภอกพาน จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้

2.1 หลักการ คือ การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในโดยการเน้นการมีส่วนร่วมของครูทุกคน

2.2 จุดมุ่งหมาย คือ เพื่อ พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัย

2.3 องค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การบริหารจัดการ กระบวนการดูแลจัดประสบการณ์ เรียนรู้และเล่น และคุณภาพเด็กปฐมวัย

2.4 กระบวนการบริหารจัดการ 3 ขั้นตอน ได้แก่

2.4.1 การเตรียมการ

2.4.1.1 บุคลากร (Man) ประกอบด้วย คณะครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และนักเรียน

2.4.1.2 งบประมาณ (Money)

2.4.1.3 วัสดุอุปกรณ์ (Materials)

2.4.1.4 ข้อมูลสารสนเทศ (Message)

2.4.2 การดำเนินการ

2.4.2.1 วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของผู้เรียนและผู้ปกครอง

2.4.2.2 ศึกษาและวิเคราะห์นโยบายของรัฐ ผลการประเมินของ สมศ.ที่ผ่านมา และจุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนาของโรงเรียน

2.4.2.3 กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และ กลยุทธ์การดำเนินงาน

2.4.2.4 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.4.2.5 กำหนดเป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐานของสถานศึกษา

2.4.2.6 จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพศึกษา

2.4.2.7 จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพศึกษา และเป้าหมายที่กำหนด ดังนี้

2.4.2.8 ดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี

2.4.3 บริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศโดยใช้นวัตกรรมการศึกษา แอปพลิเคชัน Smart Kids Pahung

2.4.4 การประเมินผล

2.4.4.1 กำหนดผู้รับผิดชอบประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

2.4.4.2 กำหนดปฏิทินการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล

2.4.4.3 กำหนดวิธีการประเมินและเกณฑ์การประเมินที่เหมาะสม

2.4.4.4 นิเทศติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ (PLC)

2.5 ผลลัพธ์ คือ คุณภาพของเด็ก ประกอบไปด้วย 5 H (Head) การพัฒนาสมอง (Heart) การพัฒนาจิตใจ (Hand) การพัฒนาทักษะการปฏิบัติ (Health) การพัฒนาสุขภาพ และ (Happy) การมีความสุข

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย พบว่า นักเรียนโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง ปีการศึกษา 2565 มีการเจริญเติบโต พัฒนาการสมวัย การเคลื่อนไหว อารมณ์จิตใจ สติปัญญาเรียนรู้และสร้างสรรค์ ภาษาและการสื่อสาร และพัฒนาการทางสังคม คุณธรรม มีวินัยและความเป็นพลเมือง

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย พบว่า มีความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความถูกต้องครอบคลุมและความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย พบประเด็นที่นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้สภาพรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย จากการศึกษา พบว่า ผลสภาพรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย องค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพการศึกษา กระบวนการบริหารจัดการและผลลัพธ์ ซึ่งเป็นรูปแบบที่ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับเปยานันต์ บุญธิมาที่สรุปว่า การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนวัดห้วยม้าโค้ง ด้วยแนวคิดแบบโคเซ็น ซึ่งประกอบด้วย 1) การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ระดับโรงเรียน 2) การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ระดับห้องเรียน 3) คุณภาพผู้เรียน (เปยานันต์ บุญธิมา, 2561) จะเห็นได้ว่าในส่วนของรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษามีการวางเป็นหลากหลายรูปแบบที่มีความแตกต่างกันแต่มีส่วนที่สอดคล้องกันคือ หลักการ จุดมุ่งหมาย การดำเนินการประกัน และผลที่เกิดจากการดำเนินการ

ในด้านการยกร่างรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาล องค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลักการ จุดมุ่งหมาย องค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพการศึกษา กระบวนการบริหารจัดการและผลลัพธ์ สอดคล้องกับ ระพีพร เอียงอุบล ที่สรุปว่ารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในที่ดี ต้องมีการวางแผนองค์การ การจัดองค์การ การนำ และการควบคุม เพื่อช่วยให้รูปแบบที่นำไปใช้เกิดประสิทธิภาพ (ระพีพร เอียงอุบล, 2561) ซึ่งตรงกับหลักการ บริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดำเนินงานในด้านการดำเนินการของรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อ พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน เน้นการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพ ศึกษา และเป้าหมายที่กำหนด คือ คุณภาพของเด็ก กระบวนการบริหารและการจัดการ และการจัดประสบการณ์ ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญโดยใช้การบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศโดยใช้นวัตกรรมการศึกษา แอปพลิเคชัน Smart Kids Pahung ซึ่งสอดคล้องกับเฉลิมพร กุมภา ที่สรุปว่า การสร้างรูปแบบการบริหารงานการประกันคุณภาพ การศึกษาของ โรงเรียนขนาดเล็กพบว่าการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก จึง จำเป็นต้องมีแนวคิดทฤษฎี ในการนำมาปรับใช้ มีเนื้อหาที่เหมาะสม ทั้งในด้านปัจจัยนำเข้าที่ในการสนับสนุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมรรถนะของผู้บริหาร การบริหารจัดการ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ ที่จะ นำพาให้โรงเรียนขนาดเล็กสามารถปฏิบัติงานการประกันคุณภาพให้มีประสิทธิภาพได้ (เฉลิมพร กุมภา, 2564) จะ พบว่าในการบริหารปัจจุบันจะต้องนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการเพื่อความถูกต้องและความ รวดเร็วในการบริหารจัดการ

การทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาล องค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย พบว่านักเรียนโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วน ตำบลป่าหุ่ง ปีการศึกษา 2565 มีการเจริญเติบโต พัฒนาการสมวัย การเคลื่อนไหว อารมณ์จิตใจ สติปัญญาเรียนรู้ และสร้างสรรค์ ภาษาและการสื่อสาร และพัฒนาการทางสังคม คุณธรรม มีวินัยและความเป็นพลเมือง ซึ่ง สอดคล้องกับ ถิรฉัตร คงจันทร์ ที่สรุปว่าการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ของ โรงเรียนสตรีภูเก็ตคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ปีการศึกษา 2560 ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มี ประสิทธิภาพส่งผลต่อกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาและคุณภาพผู้เรียน (ถิรฉัตร คง จันทร์, 2560) จึงเห็นได้ว่าผลที่เกิดจากการใช้รูปแบบส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนโดยตรง

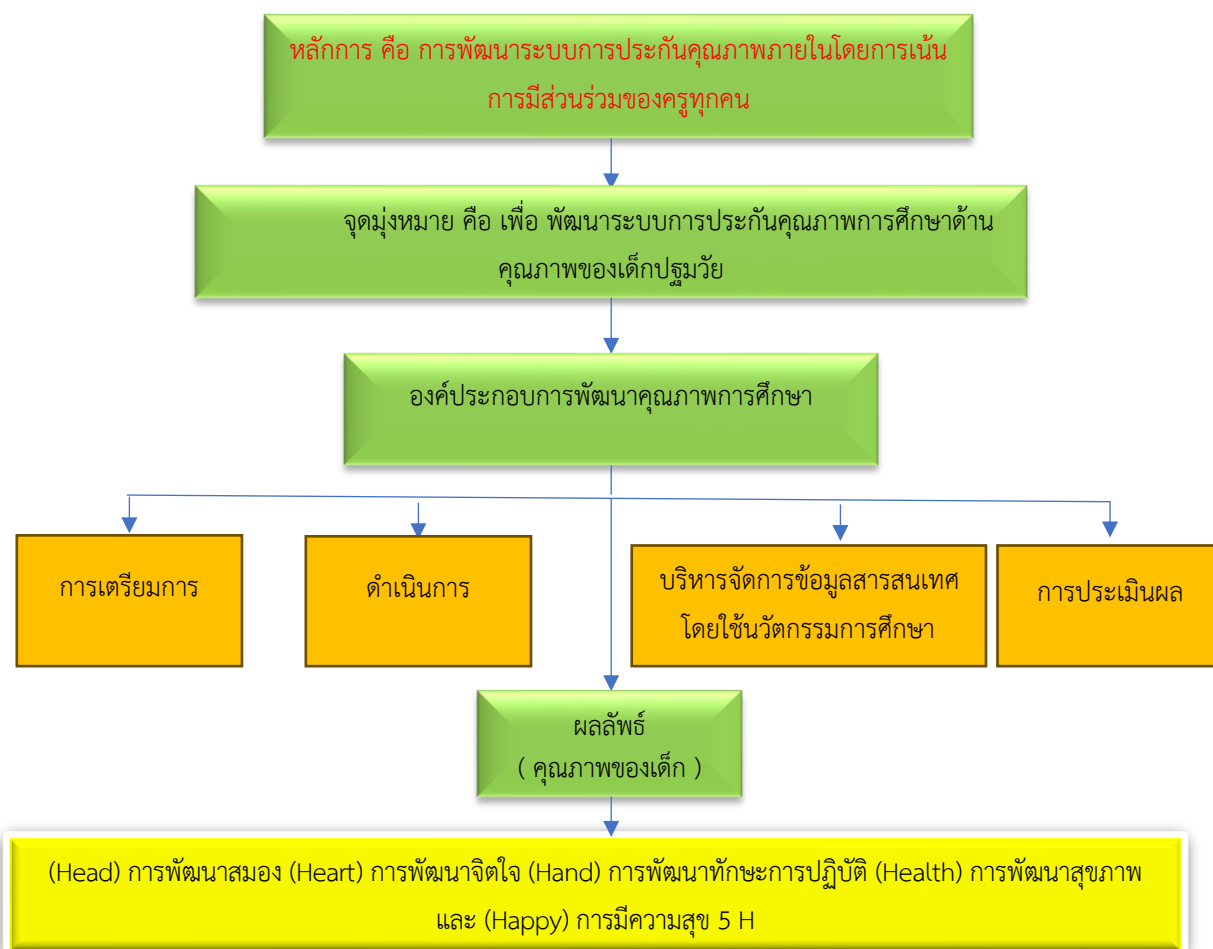
การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาล องค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง อำเภอพาน จังหวัดเชียงรายพบว่ามีความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความถูกต้อง ครอบคลุมและความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุดสอดคล้องกับ ถิรฉัตร คงจันทร์ ที่สรุปว่ารูปแบบการ ประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาของโรงเรียนสตรีภูเก็ตในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อจำแนก รายด้านพบว่า ด้านความถูกต้อง ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเป็นประโยชน์ และด้านความเหมาะสม อยู่ใน ระดับ มากที่สุด (ถิรฉัตร คงจันทร์, 2560) ซึ่งจะสามารถกล่าวได้ว่าการจัดทำรูปแบบที่ต้นนี้จะต้องได้รับความเห็น จากผู้เชี่ยวชาญในด้านความถูกต้อง ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ และความเหมาะสม จึงจะส่งผลให้การ ดำเนินงานตามรูปแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดี

องค์ความรู้ใหม่

การศึกษารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาล องค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย องค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพการศึกษา กระบวนการบริหารจัดการและผลลัพธ์ เป็นรูปแบบการ

บริหารจัดการที่ส่งผลต่อคุณภาพเด็กปฐมวัย การบริหารจัดการ และกระบวนการดูแลจัดประสบการณ์เรียนรู้ และเล่น

ภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง อำเภอฟาน จังหวัดเชียงราย

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยพบว่ารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง อำเภอฟาน จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย องค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพการศึกษา กระบวนการบริหารจัดการและผลลัพธ์ การนำรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง อำเภอฟาน จังหวัดเชียงราย ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปศึกษารายละเอียดแต่ละองค์ประกอบ ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญและนำรูปแบบไปปรับปรุงและพัฒนาใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อจะได้ทราบข้อบกพร่อง จุดเด่นของแต่ละสถานศึกษา และจะได้มีข้อมูลสารสนเทศต่อการตัดสินใจปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อให้มีประสิทธิภาพ และควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสบความสำเร็จในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยศึกษากรณีตัวอย่างจากสถานศึกษาที่มีผลการประเมินการประกันคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษาในระดับที่ยอดเยี่ยม

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. (2560). คู่มือแนวทางการจัดทำหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. (2562). คู่มือแนวทางการจัดทำหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- เฉลิมพร กุมภา. (2564). รูปแบบการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนขนาด เล็ก. วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ, 6(2), 29-46.
- ถิรฉัตร คงจันทร์. (2560). รายงานการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนสตรีภูเก็ตคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ปีการศึกษา 2560. ภูเก็ต: โรงเรียนสตรีภูเก็ต.
- ปิยานันต์ บุญธิมา. (2561). การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนวัดห้วยม้าโค้ง ด้วยแนวคิดแบบโคเซ็น. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2557). เทคนิคการประเมินโครงการ. กรุงเทพมหานคร: บริษัทแฮสออฟเคอร์มิสท์.
- ระพีพร เอียงอุบล. (2561). การพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของศูนย์ฝึกอบรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. ใน วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาภาวะผู้นำและนวัตกรรมการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยสยาม.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580). (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 . กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2548). ภาวะผู้นำ ทฤษฎีและปฏิบัติ : ศาสตร์และศิลป์สู่ความเป็นผู้นำที่สมบูรณ์. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: วิรัตน์เอดดูเคชั่น.